

Suvestinė redakcija nuo 2005-07-21 iki 2012-06-30

Istatymas paskelbtas: Žin. 1999, Nr. [60-1948](#), i. k. 0991010ISTAIII-1248

LIETUVOS RESPUBLIKOS TARPTAUTINIŲ SUTARČIŲ ĮSTATYMAS

1999 m. birželio 22 d. Nr. VIII-1248
Vilnius

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Lietuvos Respublikos tarptautinė sutartis

1. Lietuvos Respublikos tarptautinė sutartis – tarptautinės teisės principų ir normų reglamentuotas susitarimas, kurį raštu sudaro Lietuva su užsienio valstybėmis ir tarptautinėmis organizacijomis, nesvarbu, koks sutarties pavadinimas ir ar sutartį sudaro vienas, du ar keli tarpusavyje susiję dokumentai.

2. Lietuvos Respublikos ministerijų ar Vyriausybės įstaigų bei kitų valstybės institucijų vardu ir pagal jų kompetenciją sudaromi su atitinkamomis užsienio valstybių ar organizacijų institucijomis susitarimai nėra Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys. Jų rengimo bei sudarymo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Informacija apie šiuos susitarimus turi būti pateikta Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijai, kur ji turi būti kaupiama ir tvarkoma.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-332](#), 2005-07-07, Žin., 2005, Nr. 88-3295 (2005-07-21), i. k. 1051010ISTA000X-332

2 straipsnis. Įstatymo taikymas

Šis įstatymas nustato visų Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių sudarymo ir vykdymo tvarką, neatsižvelgiant į tai, kokia institucija ar koks pareigūnas nustatyta tvarka sudarė Lietuvos Respublikos tarptautinę sutartį.

II. LIETUVOS RESPUBLIKOS TARPTAUTINIŲ SUTARČIŲ SUDARYMAS

3 straipsnis. Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių sudarymo iniciatyvos teisė

Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių sudarymo iniciatyvos teisę turi Lietuvos Respublikos Prezidentas, Ministras Pirmininkas, užsienio reikalų ministras, Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos nustatyta tvarka – Lietuvos Respublikos ministerijos ir Vyriausybės įstaigos.

4 straipsnis. Sprendimų dėl Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių sudarymo tikslingumo priėmimas

1. Sprendimus dėl Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių sudarymo tikslingumo pagal Lietuvos Respublikos Konstitucijos, šio ir kitų įstatymų bei tarptautinės teisės reikalavimus priima Lietuvos Respublikos Prezidentas, Vyriausybė arba jos pavedimu ir nustatyta tvarka – Užsienio reikalų ministerija.

2. Sprendimai dėl Europos Bendrijų ir Lietuvos Respublikos, kaip Europos Sąjungos valstybės narės, atstovaujančių vienai tarptautinės sutarties šaliai, tarptautinių sutarčių (toliau – tarptautinės mišriosios sutartys) sudarymo tikslingumo priimami vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstituciniu aktu „Dėl Lietuvos Respublikos narystės Europos Sąjungoje“, įstatymais ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais Lietuvos Respublikos pozicijos dėl Europos Sąjungos institucijose svarstomų teisės aktų ir dokumentų projektų rengimą ir derinimą.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [X-332](#), 2005-07-07, Žin., 2005, Nr. 88-3295 (2005-07-21), i. k. 1051010ISTA000X-332

3. Priimant sprendimą dėl Lietuvos Respublikos tarptautinės sutarties sudarymo tikslingumo turi būti apsvarstyta, ar šios sutarties projekto nuostatos atitinka Lietuvos Respublikos Konstituciją, Lietuvos Respublikos užsienio politikos ir nacionalinio saugumo pagrindus ir tikslus, šio įstatymo reikalavimus, tarptautinės teisės principus ir normas.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-332](#), 2005-07-07, Žin., 2005, Nr. 88-3295 (2005-07-21), i. k. 1051010ISTA000X-332

5 straipsnis. Įgaliojimai sudaryti Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis

1. Lietuvos Respublikos Prezidentas, Ministras Pirmininkas ar užsienio reikalų ministras turi teisę atlikti visus veiksmus, susijusius su Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių sudarymu, be specialių įgaliojimų.

2. Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybės vadovas arba Lietuvos Respublikos įgaliotas atstovas tarptautinėje konferencijoje, tarptautinėje organizacijoje ar viename iš jos organų turi teisę derėtis dėl Lietuvos Respublikos tarptautinės sutarties sudarymo ar patvirtinti jos tekstą be specialių įgaliojimų atitinkamai su valstybe, kurioje jis yra akredituotas, arba tarptautinėje konferencijoje, tarptautinėje organizacijoje ar viename iš jos organų.

3. Kiti asmenys gali atlikti veiksmus, susijusius su Lietuvos Respublikos tarptautinės sutarties sudarymu, tik turėdami šio įstatymo 6 straipsnyje nustatyta tvarka suteiktus įgaliojimus.

6 straipsnis. Įgaliojimų sudaryti Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis suteikimo tvarka

1. Įgaliojimus atlikti veiksmus, susijusius su šio įstatymo 7 straipsnyje nurodytų Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių, išskyrus tarptautines mišriąsias sutartis, sudarymu, suteikia Lietuvos Respublikos Prezidentas Vyriausybės teikimu.

2. Įgaliojimus atlikti veiksmus, susijusius su tarptautinių mišriųjų sutarčių sudarymu, suteikia Lietuvos Respublikos Ministras Pirmininkas pritarus Lietuvos Respublikos Prezidentui, ministerijos ar Vyriausybės įstaigos, kuri pagal kompetenciją rengia sutartį, teikimu bei Užsienio reikalų ministerijos pritarimu.

3. Įgaliojimus atlikti veiksmus, susijusius su Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, kurioms Lietuvos Respublikos Konstitucija, šis įstatymas arba pati tarptautinė sutartis nenumato ratifikavimo procedūros, tačiau kurių sudarymą pagal šio įstatymo 9 straipsnyje nustatytą tvarką tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė, suteikia Lietuvos Respublikos Ministras Pirmininkas ministerijos ar Vyriausybės įstaigos, kuri pagal kompetenciją rengia sutartį, teikimu, pritarus Užsienio reikalų ministerijai.

4. Įgaliojimus sudaryti Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis, kurios įsigalioja nuo pasirašymo dienos, suteikia Lietuvos Respublikos Vyriausybė ministerijos ar Vyriausybės įstaigos, kuri pagal kompetenciją rengia sutartį, teikimu, pritarus Užsienio reikalų ministerijai.

5. Sudaryti tarptautines sutartis, kurios įsigalioja nuo pasikeitimo diplomatinėmis notomis dienos, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu pavedama Užsienio reikalų ministerijai.

6. Suteikus šio straipsnio 1–4 dalyse nurodytus įgaliojimus, įgaliojamuosius raštus išduoda Užsienio reikalų ministerija.

7. Informacija apie įgaliojamuosius raštus kaupiama ir tvarkoma Užsienio reikalų ministerijoje.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-332](#), 2005-07-07, Žin., 2005, Nr. 88-3295 (2005-07-21), i. k. 1051010ISTA000X-332

7 straipsnis. Ratifikuojamos Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys

1. Turi būti ratifikuojamos šios Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys:

1) dėl Lietuvos Respublikos valstybės sienų nustatymo ir pakeitimo, išimtinės ekonominės zonos ir kontinentinio šelfo delimitavimo;

- 2) dėl politinio bendradarbiavimo su užsienio valstybėmis, tarpusavio pagalbos, taip pat su valstybės gynyba susijusios gynybinio pobūdžio sutartys;
 - 3) dėl atsisakymo naudoti jėgą ar grasinti jėga, taip pat taikos sutartys;
 - 4) dėl Lietuvos Respublikos ginkluotųjų pajėgų buvimo ir jų statuso užsienio valstybių teritorijose;
 - 5) dėl Lietuvos Respublikos dalyvavimo universaliose tarptautinėse organizacijose bei regioninėse tarptautinėse organizacijose;
 - 6) daugiašalės arba ilgalaikės, sudaromos ilgesniam nei 5 metų laikotarpiui, ekonominės sutartys;
 - 7) dėl užsienio valstybių kariuomenės vienetų buvimo ir jų statuso Lietuvos Respublikos teritorijoje;
 - 8) nustatančios kitokias teisės normas negu galiojantys Lietuvos Respublikos įstatymai.
2. Taip pat ratifikuojamos tos tarptautinės sutartys, kuriose yra numatytas jų ratifikavimas.

8 straipsnis. Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių ratifikavimo tvarka

1. Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis ratifikuoja Lietuvos Respublikos Seimas įstatymu.
2. Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis ratifikuoti Lietuvos Respublikos Seimui teikia Lietuvos Respublikos Prezidentas savo iniciatyva ar pasiūlius Vyriausybei.
3. Remiantis šio straipsnio 1 dalyje nurodytu įstatymu, parengiami ratifikavimo raštai.

9 straipsnis. Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių tvirtinimas

1. Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis, kurioms Lietuvos Respublikos Konstitucija, šis įstatymas arba pati sutartis nenumato ratifikavimo procedūros, tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Šis reikalavimas netaikomas šio įstatymo 6 straipsnio 4 ir 5 dalyse nurodytoms Lietuvos Respublikos tarptautinėms sutartims.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-332](#), 2005-07-07, *Žin.*, 2005, Nr. 88-3295 (2005-07-21), i. k. 1051010ISTA000X-332

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė tarptautinę sutartį tvirtina nutarimu.
3. Tarptautines sutartis Lietuvos Respublikos Vyriausybei tvirtinti teikia ministerija, kurios kompetencijai priklauso sutartį vykdyti, suderinusi su Užsienio reikalų ministerija.
4. Šio straipsnio 1 dalis netaikoma Respublikos Prezidento pasirašytoms tarptautinėms sutartims.

10 straipsnis. Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos kompetencija Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių įsigaliojimo procese

Tarptautinius veiksmus, susijusius su Lietuvos Respublikos tarptautinės sutarties įsigaliojimu, galiojimu ar veikimu (dokumentų, reikalingų tarptautinei sutarčiai įsigaliojimo parengimas ir deponavimas, tarptautinės sutarties atidavimas saugoti depozitarui, pranešimas apie galiojimo sustabdymą ar nutraukimą ir kt.), atlieka Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija.

III. LIETUVOS RESPUBLIKOS TARPTAUTINIŲ SUTARČIŲ VYKDYMAS

11 straipsnis. Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių privalomumas

1. Įsigaliojusias Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis Lietuvos Respublikoje privaloma vykdyti.
2. Jei įsigaliojusi ratifikuota Lietuvos Respublikos tarptautinė sutartis nustato kitokias normas negu Lietuvos Respublikos įstatymai, kiti teisės aktai, galiojantys šios sutarties sudarymo metu arba įsigalioję po šios sutarties įsigaliojimo, taikomos Lietuvos Respublikos tarptautinės sutarties nuostatos.

3. Jeigu Lietuvos Respublikos tarptautinei sutarčiai vykdyti reikia priimti įstatymą ar kitą teisės aktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė nustatyta tvarka pateikia Seimui atitinkamo įstatymo projektą arba priima atitinkamą Vyriausybės nutarimą, ar pagal kompetenciją užtikrina kito teisės akto priėmimą.

12 straipsnis. Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių vykdymas

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybė užtikrina Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių vykdymą.
2. Lietuvos Respublikos tarptautinė sutartis taip pat gali nustatyti specialias šios sutarties vykdymo taisykles.

13 straipsnis. Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių pakeitimas ar papildymas

Lietuvos Respublikos tarptautinė sutartis gali būti pakeista ar papildyta remiantis tarptautinės teisės normomis bei šio įstatymo II skyriuje nustatyta tvarka, jeigu pačioje tarptautinėje sutartyje nenustatyta kitaip.

14 straipsnis. Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių denonsavimas ar galiojimo sustabdymas

1. Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys gali būti denonsuotos ar gali būti sustabdytas jų galiojimas tik vadovaujantis šių sutarčių nuostatomis, tarptautinės teisės normomis bei šio įstatymo nustatyta tvarka.
2. Denonsuoti Lietuvos Respublikos tarptautinę sutartį ar sustabdyti jos galiojimą pagal visuotinai pripažintas tarptautinės teisės normas ir šio įstatymo nuostatas nusprendžia Lietuvos Respublikos Vyriausybė, išskyrus Lietuvos Respublikos galiojančias ratifikuotas tarptautines sutartis, dėl kurių denonsavimo ar jų galiojimo sustabdymo Lietuvos Respublikos Prezidento teikimu (jo iniciatyva ar Lietuvos Respublikos Vyriausybei pasiūlius) sprendžia Lietuvos Respublikos Seimas.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

15 straipsnis. Informacijos apie Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis tvarkymas

Informacija apie visas Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis yra kaupiama ir tvarkoma Užsienio reikalų ministerijoje.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-332](#), 2005-07-07, *Žin.*, 2005, Nr. 88-3295 (2005-07-21), i. k. 1051010ISTA000X-332

16 straipsnis. Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių skelbimas

1. Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys Užsienio reikalų ministerijos teikimu skelbiamos „Valstybės žiniuose“.
2. „Valstybės žiniuose“ skelbiami tik tarptautinių mišriųjų sutarčių ratifikavimo įstatymai. Tarptautinės mišriosios sutartys, kurios skelbiamos lietuvių kalba Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje, „Valstybės žiniuose“ papildomai neskelbiamos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-332](#), 2005-07-07, *Žin.*, 2005, Nr. 88-3295 (2005-07-21), i. k. 1051010ISTA000X-332

17 straipsnis. Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių registravimas Jungtinių Tautų Sekretariate

Įsigaliojusias Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija teikia registruoti Jungtinių Tautų Sekretariatui.

18 straipsnis. Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių“ pripažinimas netekusiu galios

Įsigaliojus šiam įstatymui, pripažinti netekusiu galios Lietuvos Respublikos įstatymą „Dėl Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių“ (Žin., 1991, Nr. [16-415](#); 1992, Nr. [30-915](#)).

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-332](#), 2005-07-07, Žin., 2005, Nr. 88-3295 (2005-07-21), i. k. 1051010ISTA000X-332

Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių įstatymo 1, 4, 6, 9, 15, 16 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas